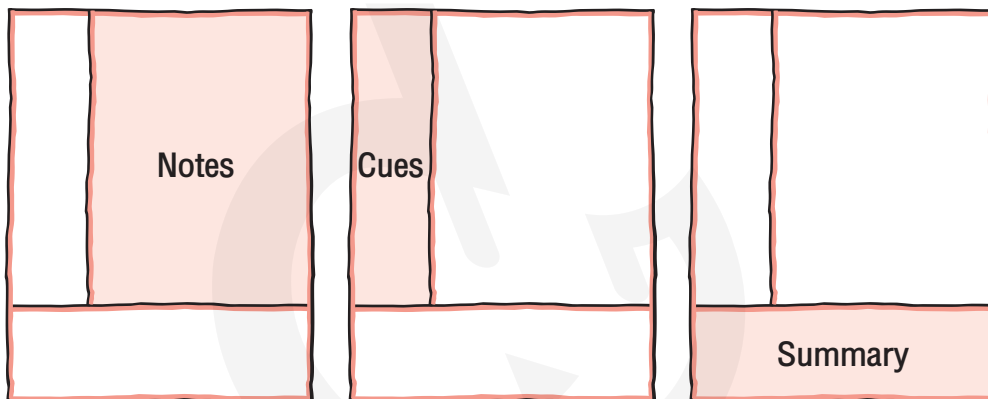

วิธีการใช้ Cornell Notes ☺

Cornell Notes คืออะไร?

Cornell Notes คือ การจดเลกเชอร์รูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ Notes, Cues และ Summary

Notes

จดบันทึกเนื้อหาที่ได้ฟังในห้องเรียน ยกตัวอย่างประกอบ ใช้ตัวย่อ สัญลักษณ์ หรือแผนภาพในการบันทึกร่วมด้วยได้ ในเล่มนี้เราได้คัดเนื้อหามาให้หน่อยๆ แล้ว

Cues

จดหัวข้อ คำสำคัญ หรือคำถามที่เราอาจจะเจอในข้อสอบ โดยจดให้ตรงกับเนื้อหาเรื่องนั้นๆ ใช้สีหรือไฮไลต์เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหากับคำสำคัญนั้นๆ ตอนทบทวนให้ท่องและอธิบายคำสำคัญหรือคำถามนั้นออกมาว่าเราจำได้ และเข้าใจมากแค่ไหน

Summary

เขียนสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่าน ยกตัวอย่างเพิ่มเติม วาดแผนผังเพื่อสรุปเป็นข้อมูลของตัวเองไว้ทบทวนภายหลัง ลองถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร ถ้าอธิบายสิ่งนี้ให้คนอื่นฟัง จะพูดว่าอย่างไร

ขั้นตอนการใช้ Cornell Notes ☺

Step 1 อ่านเนื้อหา

Unit 1
การเคลื่อนที่และเวกเตอร์

Unit 1 Chapter 1

Cues :
ความหมายของปริมาณการเคลื่อนที่
ปริมาณสเกลาร์
ปริมาณเวกเตอร์
ระยะทาง vs การกระจัด
ความหวังคืออะไร?

Notes :
ความหมายของปริมาณการเคลื่อนที่
เราสามารถแบ่งปริมาณการเคลื่อนที่ออกเป็น 2 ประเภท คือ **ปริมาณสเกลาร์**และ**ปริมาณเวกเตอร์** โดยความหมายของปริมาณแต่ละประเภทมีดังนี้

1. ปริมาณสเกลาร์
ระยะทาง คือ ความยาวความเส้นทางการเคลื่อนที่
อัตราเร็ว คือ ระยะทางที่วัตถุเคลื่อนที่ไปได้ในหนึ่งหน่วยเวลา
สูตร $v = \frac{s}{t} = \frac{s_2 - s_1}{t_2 - t_1}$
อัตราเร่ง คือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเร็วในหนึ่งหน่วยเวลา
สูตร $a = \frac{v}{t} = \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1}$

2. ปริมาณเวกเตอร์
การกระจัด คือ เวกเตอร์ที่ลากจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดสิ้นสุด
ความเร็ว คือ การกระจัดที่วัตถุเคลื่อนที่ไปได้ในหนึ่งหน่วยเวลา
สูตร $\vec{v} = \frac{\vec{s}}{t} = \frac{\vec{s}_2 - \vec{s}_1}{t_2 - t_1}$
ความเร่ง คือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเร็วต่อหนึ่งในหน่วยเวลา
สูตร $\vec{a} = \frac{\vec{v}}{t} = \frac{\vec{v}_2 - \vec{v}_1}{t_2 - t_1}$
ระยะทางขึ้นอยู่กับเส้นทางการเคลื่อนที่ การกระจัดไม่ขึ้นกับเส้นทางการเคลื่อนที่
ความหวัง คือ **ความเร่งที่คิดลบ**

Summary :

12 Chapter 1 กลศาสตร์

Step 3 ปิดช่อง Notes และพยายามอธิบาย Keywords หรือตอบคำถามในช่อง Cues

Step 2 สรุปลักษณะที่ได้แบบกระชับ วาดภาพ เขียนแผนผัง จุดเทคนิคการจำของตัวเอง

สารบัญ

Chapter

1

กลศาสตร์

Unit 1	การเคลื่อนที่ในแนวเส้นตรง	9
Unit 2	การเคลื่อนที่แบบต่างๆ	20
Unit 3	แรง มวล และกฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน	32
Unit 4	งานและพลังงาน	42
Unit 5	โมเมนตัมและการชน	52
Unit 6	สมดุล	59

Chapter

2

คลื่น

Unit 1	คลื่นกล	72
Unit 2	เสียง	79
Unit 3	แสง	89

Chapter

3

ไฟฟ้า

Unit 1	ไฟฟ้าสถิต	105
Unit 2	ไฟฟ้ากระแสตรง	116
Unit 3	ไฟฟ้ากระแสสลับ	128
Unit 4	ไฟฟ้ากับแม่เหล็ก	139

Chapter

4

สมบัติสาร

Unit 1	ของแข็ง	149
Unit 2	ของเหลว	153
Unit 3	แก๊ส	165
Unit 4	ความร้อน	175

Chapter

5

ฟิสิกส์ยุคใหม่

Unit 1	ฟิสิกส์อะตอม	183
Unit 2	ฟิสิกส์นิวเคลียร์	196

ประวัตินักเขียน

203

GANBASSE

1 Chapter

GANBASSE

กาศาสตร์

Cues :

ปริมาณทางฟิสิกส์

ปริมาณสเกลาร์

บอกขนาด

ปริมาณเวกเตอร์

บอกขนาด + ทิศทาง

การรวมปริมาณ

เวกเตอร์ย่อยมีทิศทาง

เดียวกันหรือทิศทาง

ตรงข้ามกัน

Notes :

ปริมาณทางฟิสิกส์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยอาศัยความสมบูรณ์ของความหมาย ดังนี้

1. **ปริมาณสเกลาร์** คือ ปริมาณที่บอกขนาดเพียงอย่างเดียวก็ได้ ใจความสมบูรณ์ เช่น ระยะทาง มวล เวลา อัตราเร็ว

2. **ปริมาณเวกเตอร์** คือ ปริมาณที่ต้องบอกทั้งขนาดและทิศทาง จึงจะใจความสมบูรณ์ เช่น การกระจัด แรง ความเร็ว

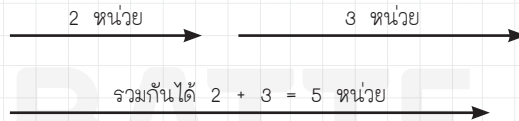
การรวมปริมาณสเกลาร์ ใช้การบวกเลขธรรมดาตามหลักคณิตศาสตร์

การรวมปริมาณเวกเตอร์ ใช้การบวกแบบเวกเตอร์ แบ่งออกเป็น 3 กรณี

1. เวกเตอร์ย่อยมีทิศทางเดียวกันหรือทิศทางตรงข้ามกัน

กรณีทิศทางเดียวกัน ให้นำขนาดบวกกัน เวกเตอร์ลัพธ์จะมีทิศเดิม

Ex: จงหาเวกเตอร์ลัพธ์ของการรวมเวกเตอร์ย่อย 2 เวกเตอร์ต่อไปนี้

ตอบ เวกเตอร์ลัพธ์มีขนาด 5 หน่วย ทิศทางไปทางขวา

กรณีทิศทางตรงข้ามกัน ให้นำขนาดลบกัน เวกเตอร์ลัพธ์จะมีทิศเหมือนเวกเตอร์ที่มีขนาดมากกว่า

Ex: จงหาเวกเตอร์ลัพธ์ของการรวมเวกเตอร์ย่อย 2 เวกเตอร์ต่อไปนี้

ตอบ เวกเตอร์ลัพธ์มีขนาด 1 หน่วย ทิศทางไปทางขวา

Cues :

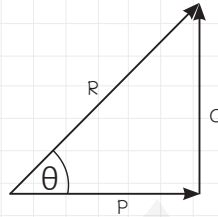
เวกเตอร์ย่อยมีทิศทาง
ทำมุมกัน 90 องศา

Notes :

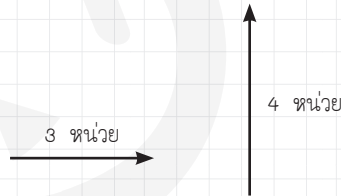
2. เวกเตอร์ย่อยมีทิศทางทำมุมกัน 90 องศา

หาขนาดของเวกเตอร์ลัพธ์จากสูตร $R = \sqrt{P^2 + Q^2}$

หาทิศทางจากสูตร $\tan \theta = \frac{Q}{P}$

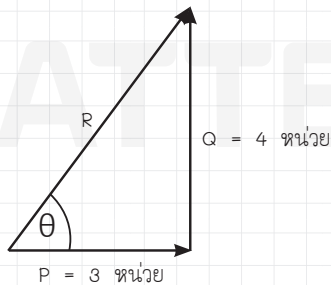
Ex: จงหาเวกเตอร์ลัพธ์ของการรวมเวกเตอร์ย่อย 2 เวกเตอร์
ต่อไปนี้

วิธีทำ

หาขนาดของเวกเตอร์ลัพธ์จากสูตร

$$R = \sqrt{P^2 + Q^2} = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5 \text{ หน่วย}$$

หาทิศทางจากสูตร $\tan \theta = \frac{Q}{P} = \frac{4}{3}$ ดังนั้น $\theta = 53$ องศา

ตอบ เวกเตอร์ลัพธ์มีขนาด 5 หน่วย
ทิศทางทำมุม 53 องศากับแนวนอน

Cues :

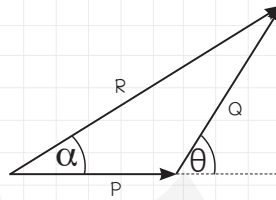
เวกเตอร์ย่อยมีทิศทางที่ไม่ได้ทำมุม 90 องศา

Notes :

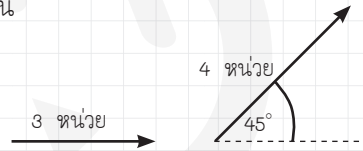
3. เวกเตอร์ย่อยมีทิศทางที่ไม่ได้ทำมุม 90 องศา
หาขนาดของเวกเตอร์ลัพธ์จากสูตร

$$R = \sqrt{P^2 + Q^2 + 2PQ \cos \theta}$$

หาทิศทางจากสูตร $\tan \alpha = \frac{Q \sin \theta}{P + Q \cos \theta}$

Ex: จงหาเวกเตอร์ลัพธ์ของการรวมเวกเตอร์ย่อย 2 เวกเตอร์
ต่อไปนี้

วิธีทำ

หาขนาดของเวกเตอร์ลัพธ์จากสูตร

$$R = \sqrt{P^2 + Q^2 + 2PQ \cos \theta}$$

$$= \sqrt{3^2 + 4^2 + 2(3)(4) \cos 45} = 6.5 \text{ หน่วย}$$

หาทิศทางจากสูตร

$$\tan \alpha = \frac{Q \sin \theta}{P + Q \cos \theta} = \frac{4 \sin 45}{3 + 4 \cos 45} = \frac{2.82}{5.82}$$

ดังนั้น $\alpha = 26$ องศา

ตอบ เวกเตอร์ลัพธ์มีขนาด 6.5 หน่วย
ทิศทางทำมุม 26 องศา กับแนวราบ

Summary :

Cues :

ความหมายของปริมาณ
การเคลื่อนที่

ปริมาณสเกลาร์

ปริมาณเวกเตอร์

ระยะทาง vs การกระจัด
ความหน่วงคือ?

Notes :

ความหมายของปริมาณการเคลื่อนที่

เราสามารถแบ่งปริมาณการเคลื่อนที่ออกเป็น 2 ประเภท คือ **ปริมาณสเกลาร์และปริมาณเวกเตอร์** โดยความหมายของปริมาณแต่ละประเภทมีดังนี้

1. ปริมาณสเกลาร์

ระยะทาง คือ ความยาวตามเส้นทางการเคลื่อนที่

อัตราเร็ว คือ ระยะทางที่วัตถุเคลื่อนที่ไปได้ในหนึ่งหน่วยเวลา

สูตร
$$v = \frac{s}{t} = \frac{s_2 - s_1}{t_2 - t_1}$$

อัตราเร่ง คือ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเร็วในหนึ่งหน่วยเวลา

สูตร
$$a = \frac{v}{t} = \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1}$$

2. ปริมาณเวกเตอร์

การกระจัด คือ เวกเตอร์ที่ลากจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดสิ้นสุด

ความเร็ว คือ การกระจัดที่วัตถุเคลื่อนที่ไปได้ในหนึ่งหน่วยเวลา

สูตร
$$\vec{v} = \frac{\vec{s}}{t} = \frac{\vec{s}_2 - \vec{s}_1}{t_2 - t_1}$$

ความเร่ง คือ การเปลี่ยนแปลงความเร็วต่อหนึ่งหน่วยเวลา

สูตร
$$\vec{a} = \frac{\vec{v}}{t} = \frac{\vec{v}_2 - \vec{v}_1}{t_2 - t_1}$$

ระยะทางขึ้นอยู่กับเส้นทางการเคลื่อนที่ การกระจัดไม่ขึ้นกับเส้นทางการเคลื่อนที่

ความหน่วง คือ **ความเร่งที่ติดลบ**

Summary :

Cues :

การเคลื่อนที่แบบไม่มี
ความเร่ง

สเกลาร์

เวกเตอร์

Notes :

การเคลื่อนที่แบบไม่มีความเร่ง คือ การเคลื่อนที่ที่ค่าของความเร่งเป็นศูนย์ ทำให้เป็นการเคลื่อนที่แบบ**ความเร็วคงที่** มี 2 ประเภท ดังนี้

สเกลาร์ สูตร $v = \frac{s}{t} = \frac{s_2 - s_1}{t_2 - t_1}$

เวกเตอร์ สูตร $\vec{v} = \frac{\vec{s}}{t} = \frac{\vec{s}_2 - \vec{s}_1}{t_2 - t_1}$

โจทย์มักวัดความรู้ความเข้าใจระหว่างปริมาณเวกเตอร์และปริมาณสเกลาร์ ดังนี้

Ex: นีกีวิ่งรอบสนามหญ้าขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร ครบ 1 รอบ ในเวลา 30 วินาที จงหาอัตราเร็วและความเร็วในการวิ่งรอบสนามของนีกี

วิธีทำ

หาอัตราเร็วจากสูตร $v = \frac{s}{t}$

ระยะทาง (s) = 10 + 20 + 10 + 20 = 60 m

แทนค่า $v = \frac{s}{t} = \frac{60}{30} = 2 \text{ m/s}$

หาความเร็วจากสูตร $\vec{v} = \frac{\vec{s}}{t}$

การกระจัด (\vec{s}) = 0 เพราะจุดสิ้นสุดกับจุดเริ่มต้นเป็นจุดเดียวกัน

แทนค่า $\vec{v} = \frac{\vec{s}}{t} = \frac{0}{30} = 0 \text{ m/s}$

ตอบ อัตราเร็วเท่ากับ 2 เมตรต่อวินาที
ความเร็วเท่ากับ 0 เมตรต่อวินาที

Summary :

Cues :

การเคลื่อนที่แบบ
ความเร่งคงที่

การเคลื่อนที่ในแนวราบ

ถ้าโจทย์มีคำว่า “ในวินาทีที่”
ใช้สูตร?

การเคลื่อนที่ในแนวตั้ง

Notes :

การเคลื่อนที่แบบความเร่งคงที่ คือ การเคลื่อนที่ที่มี**ความเร่งคงที่** ทำให้ในสูตรต้องนำตัวแปร a เข้าไปคำนวณด้วย โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

การเคลื่อนที่ในแนวราบ

สูตร 1 $v = u + at$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม s

สูตร 2 $s = \left(\frac{v + u}{2}\right)t$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม a

สูตร 3 $s = ut + \frac{1}{2}at^2$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม v

สูตร 4 $v^2 = u^2 + 2as$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม t

สูตร 5 $s = vt - \frac{1}{2}at^2$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม u

สูตรพิเศษสำหรับการหาระยะทางที่เคลื่อนที่ได้ **ในวินาทีที่เราสนใจ**

$$s_t = u + \frac{a}{2}(2t - 1)$$

Ex: ปฏุมเริ่มขบรถที่จอดไว้ด้วยควมเร่งคงที่ ในวินาทีที่ 20 พบว่ารถเคลื่อนที่ได้ 100 เมตร จงหาควมเร่งของรถที่ปฏุมขบ

วิธีทำ

จากสูตร $s_t = u + \frac{a}{2}(2t - 1)$

แทนค่า $100 = 0 + \frac{a}{2}[(2)(20) - 1]$

$$a = 5.13 \text{ m/s}^2$$

ตอบ ควมเร่งเท่ากับ 5.13 เมตรต่อวินาที²

ถ้าโจทย์มีคำว่า “ในวินาทีที่” ให้ใช้สูตรพิเศษ $s_t = u + \frac{a}{2}(2t - 1)$ คำนวณได้เลย อย่าไปเสียเวลาเทียบตัวแปรไลหาสูตร

การเคลื่อนที่ในแนวตั้ง

สูตร 1 $v = u + gt$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม h

สูตร 2 $h = \left(\frac{v + u}{2}\right)t$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม g

สูตร 3 $h = ut + \frac{1}{2}gt^2$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม v

Cues :

สังเกตค่าเหล่านี้ในโจทย์
“ปล่อย” “ปาหिनลง”
“โยนขึ้นขึ้น” “ปล่อยจาก
บอลลูน”

Notes :

สูตร 4 $v^2 = u^2 + 2gh$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม t

สูตร 5 $h = vt - \frac{1}{2}gt^2$ ใช้เมื่อโจทย์ไม่ให้และไม่ถาม u

ปล่อย แสดงว่า $u = 0$

ปาหिनลง แสดงว่า u มีทิศทางเดียวกับค่า g

โยนขึ้นขึ้น แสดงว่า u มีทิศสวนทางกับค่า g

ปล่อยจากบอลลูน แสดงว่า u มีค่าเท่ากับ v ของบอลลูน

Ex: บอลลูนกำลังลอยขึ้นด้วยความเร็ว 5 เมตรต่อวินาที จำปล่อย
ลูกแก้วให้ตกลงพื้นพบว่าใช้เวลา 20 วินาทีจึงตกถึงพื้น
จงหว่าลูกแก้วกระทบพื้นด้วยความเร็วเท่าไร

วิธีทำ

ให้ที่คิดงเป็นบวก

จากสูตร $v = u + gt$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } v &= -5 + (10)(20) \\ &= 195 \text{ m/s} \end{aligned}$$

ตอบ ความเร็วเท่ากับ 195 เมตรต่อวินาที

$u = -5$ เพราะปล่อยจากบอลลูน
แสดงว่า u มีค่าเท่ากับ v ของบอลลูน

Summary :

Cues :**กราฟกับการเคลื่อนที่**

ความหมายของความชัน
และพื้นที่ใต้กราฟ

กราฟ s-t

กราฟ v-t

กราฟ a-t

Notes :**กราฟกับการเคลื่อนที่**

กราฟของการเคลื่อนที่นอกจากจะบอกค่าที่อ่านได้บนแกน x และ แกน y แล้ว ความชันและพื้นที่ใต้กราฟยังสามารถบอกค่าปริมาณ การเคลื่อนที่ได้เพิ่มเติมอีกด้วย

ความชัน หากจากสูตร $\tan \theta = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{dy}{dx} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$

พื้นที่ใต้กราฟ หากจากสูตรเรขาคณิต เช่น

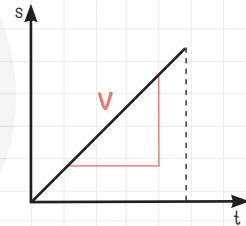
พื้นที่สามเหลี่ยม = $\frac{1}{2} \times$ ฐาน \times สูง

พื้นที่สี่เหลี่ยม = กว้าง \times ยาว

ความหมายของความชันและพื้นที่ใต้กราฟ

กราฟ s-t ความชัน คือ v

$$\text{ความชัน} = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{\Delta s}{\Delta t} = v$$

กราฟ v-t ความชัน คือ a

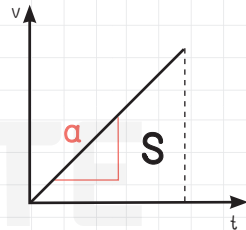
พื้นที่ใต้กราฟ คือ s

$$\text{ความชัน} = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = a$$

$$\text{พื้นที่ใต้กราฟ} = \frac{1}{2} \times \text{ฐาน} \times \text{สูง}$$

$$= \frac{1}{2} \times t \times v = s$$

(เพราะ $s = v \times t$)

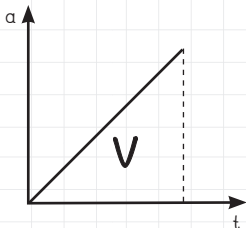

กราฟ a-t พื้นที่ใต้กราฟ คือ v

$$\text{พื้นที่ใต้กราฟ} = \frac{1}{2} \times \text{ฐาน} \times \text{สูง}$$

$$= \frac{1}{2} \times t \times a = v$$

(เพราะ $v = a \times t$)

Cues :

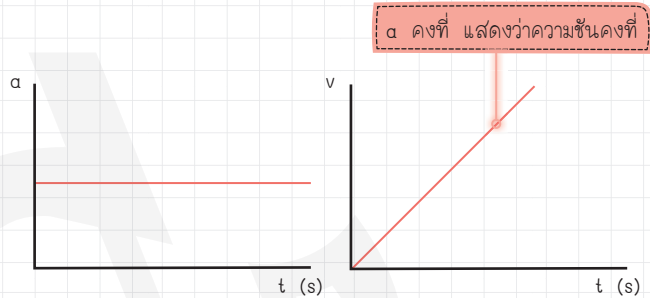
การแปลงกราฟของ
การเคลื่อนที่

Notes :

การแปลงกราฟของการเคลื่อนที่

ต้องทราบความหมายของความชันและพื้นที่ใต้กราฟ เพื่อที่จะ
สามารถแปลงกราฟกลับไปกลับมาได้ เช่น

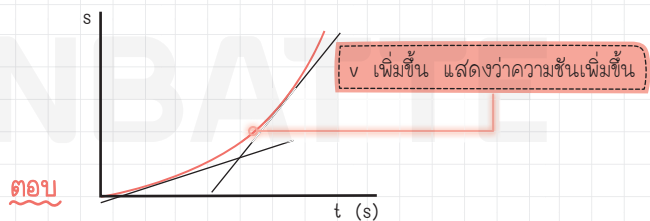
Ex: จงแปลงกราฟ $a-t$ ให้เป็นกราฟ $s-t$

วิธีทำ

จากกราฟ $a-t$ จะเห็นว่าค่า a คงที่ แสดงว่าเมื่อแปลงเป็นกราฟ
 $v-t$ ความชันของกราฟ $v-t$ ต้องมีค่าคงที่ เพราะความชันของ
กราฟ $v-t$ คือค่า a

จากกราฟ $v-t$ จะเห็นว่าค่า v เพิ่มขึ้น แสดงว่าเมื่อแปลงเป็น
กราฟ $s-t$ ความชันของกราฟ $s-t$ ต้องมีค่าเพิ่มขึ้น (ชันขึ้น)
เพราะความชันของกราฟ $s-t$ คือค่า v

ตอบ

Summary :

Cues :

โจทย์ที่น่าสนใจ

Notes :

โจทย์ที่น่าสนใจ จะเป็นโจทย์ที่ประยุกต์ใช้สูตรทั้งหมดที่เรียนมา โดยมีเคียวเวิร์ดในโจทย์เป็นตัวชี้แนะว่าสามารถอ้างสมการใดได้บ้าง เช่น **“ทันกัน”** จะอ้างว่า $s_1 = s_2$

Ex: วิวซ์ขับรถผ่านบ้านจำด้วยความเร็วคงที่ 5 เมตรต่อวินาที หลังจากวิวซ์ขับรถผ่านไปแล้ว 10 วินาที จำนึกได้ว่าต้องนำของไปให้วิวจึงรีบขับรถที่จอดอยู่ตามไปด้วยความเร่งคงที่ 2 เมตรต่อวินาที² อีกนานเท่าไรจำจึงขับรถทันวิว

วิธีทำ

“ทันกัน” จะอ้างว่า $s_1 = s_2$

แทนค่า $v_1 \times t_1 = ut_2 + \frac{1}{2}at_2^2$

(เร็วคงที่ใช้ $s = v_1 \times t_1$; เร่งคงที่ใช้ $s = ut_2 + \frac{1}{2}at_2^2$)

แทนค่า $5 \times t = 0 + \frac{1}{2}(2)(t - 10)^2$

($t - 10$ เพราะผ่านไปแล้ว 10 วินาที)

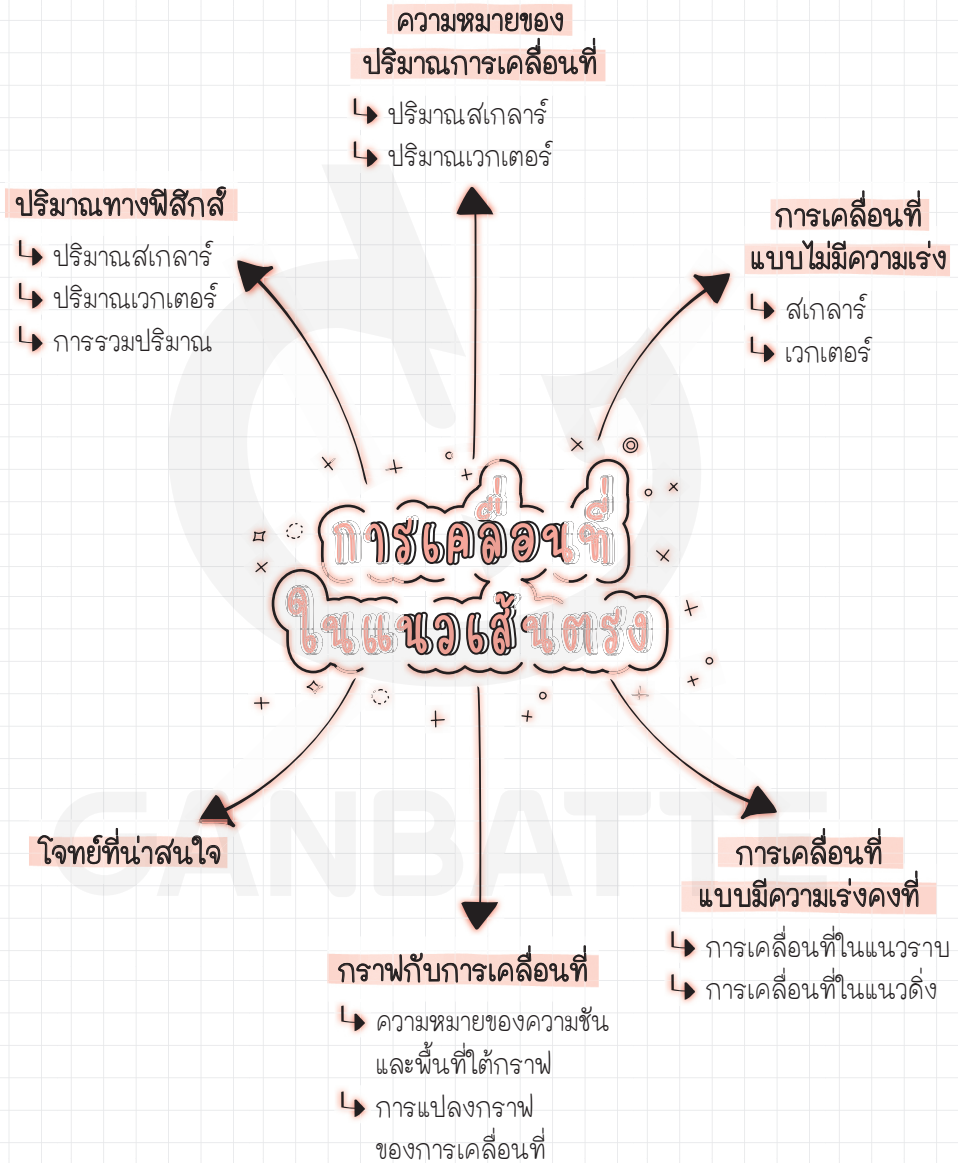
$$0 = t^2 - 25t + 100$$

$$0 = (t - 5)(t - 20)$$

$$t = 5, 20 \text{ s}$$

ตอบ อีกนาน 5 วินาที จำจึงขับรถทันวิว

Summary :

Chapter 2

GANBATTE

.....
คลื่น

Cues :

คลื่นและชนิดของคลื่น

Notes :

คลื่นและชนิดของคลื่น

คลื่น คือ ปรากฏการณ์ที่เกิดจากการถ่ายเทพลังงานจากแหล่งกำเนิดไปยังบริเวณรอบแหล่งกำเนิด โดยสามารถแบ่งชนิดของคลื่นได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับว่าเราใช้อะไรเป็นเกณฑ์

1. ใช้การอาศัยตัวกลางในการเคลื่อนที่

- **คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า:** ไม่อาศัยตัวกลางในการเคลื่อนที่ เช่น แสง คลื่นวิทยุ
- **คลื่นกล:** อาศัยตัวกลางในการเคลื่อนที่ เช่น คลื่นน้ำ คลื่นในเส้นเชือก

2. ใช้ทิศทางในการเคลื่อนที่กับทิศทางในการสั่น

- **คลื่นตามยาว:** ทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นขนานกับทิศการสั่นของอนุภาค เช่น คลื่นเสียง
- **คลื่นตามขวาง:** ทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่นตั้งฉากกับทิศการสั่นของอนุภาค เช่น คลื่นน้ำ คลื่นในเส้นเชือก

3. ใช้แหล่งกำเนิด

- **คลื่นดล:** เกิดจากการรบกวนแหล่งกำเนิด **1 ครั้ง** เช่น โยนหิน 1 ก้อนลงน้ำ
- **คลื่นต่อเนื่อง:** เกิดจากการรบกวนแหล่งกำเนิด**หลายครั้ง** เช่น คลื่นที่เกิดจากกังหันน้ำที่หมุนกระทบอย่างต่อเนื่อง

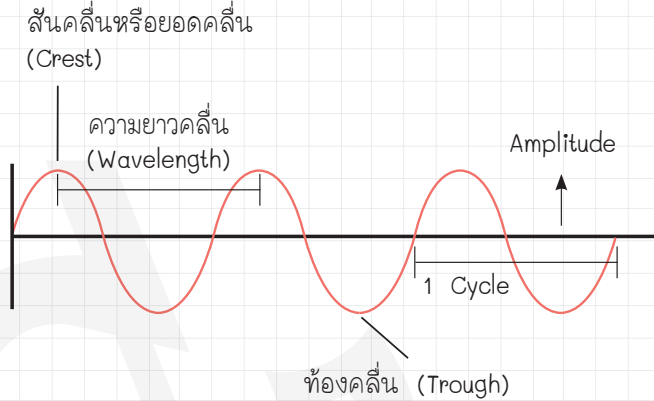
Summary :

Cues :

ส่วนประกอบของคลื่น

Notes :

ส่วนประกอบของคลื่น

สันคลื่น คือ ส่วนที่สูงที่สุดของคลื่น

ท้องคลื่น คือ ส่วนที่ต่ำที่สุดของคลื่น

แอมพลิจูด (A) คือ ขนาดที่วัดจากตำแหน่งสมดุลไปยังตำแหน่งสันคลื่นหรือท้องคลื่น

การกระจัด (s) คือ ระยะระหว่างแนวสมดุลของคลื่นไปยังจุดบนตัวคลื่น ณ ตำแหน่งที่เราสนใจ

เฟส (P) คือ มุมของการกระจัดบนตัวคลื่น ใช้ในการบอกตำแหน่งบนตัวคลื่น

ความยาวคลื่น (λ) คือ ระยะระหว่างจุด 2 จุดที่มีเฟสตรงกันบนคลื่นลูกถัดไป

คาบ (T) คือ เวลาที่คลื่นใช้เคลื่อนที่ผ่านจุดจุดหนึ่งได้ครบ 1 ลูกคลื่นพอดี

ความถี่ (f) คือ จำนวนลูกคลื่นที่สามารถผ่านจุดจุดหนึ่งได้ในเวลา 1 วินาที

รังสีคลื่น คือ ทิศทางการเคลื่อนที่ของคลื่น

หน้าคลื่น คือ เส้นตรงที่ลากบนคลื่นจากตำแหน่งของคลื่นที่มีเฟสตรงกัน โดยหน้าคลื่นจะตั้งฉากกับทิศทางของการเคลื่อนที่

ความเร็วคลื่น หาได้จากสูตร $v = \frac{s}{t} = \frac{\lambda}{T} = f\lambda$

Cues :

แอมพลิจูดในคลื่นน้ำ vs
คลื่นเสียง vs คลื่นแสง

Notes :

- แอมพลิจูดใน**คลื่นน้ำ** แสดงถึง**ความสูง**ของคลื่นน้ำ
- แอมพลิจูดใน**คลื่นเสียง** แสดงถึง**ความดังหรือเบา**ของเสียง
- แอมพลิจูดใน**คลื่นแสง** แสดงถึง**ความเข้มของแสง** (สว่างหรือมืดแค่ไหน)

วิธีการง่าย ๆ ในการหาความยาวคลื่นคือ **วัดจากสันคลื่นถึงสันคลื่น** หรือ**ท้องคลื่นถึงท้องคลื่น**

Summary :

Cues :

สมบัติของคลื่น

สมบัติของอนุภาคและคลื่น?

การสะท้อน

ปลายเชือกถูกผูกไว้

vs

ปลายเชือกถูกค้ำไว้

การหักเห

Notes :

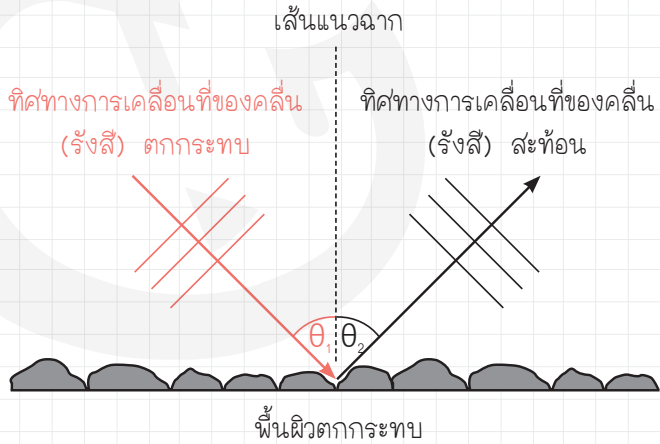
สมบัติของคลื่น มี 4 ประการ คือ การสะท้อน การหักเห การแทรกสอด และการเลี้ยวเบน

อนุภาค มีคุณสมบัติเพียง 2 ประการ คือ สะท้อน และหักเห แต่**คลื่น** จะมีคุณสมบัติครบ**ทั้ง 4 ประการ**

การสะท้อน

มุมตกกระทบ = มุมสะท้อน

รังสีตกกระทบ รังสีสะท้อน และเส้นปกติ ต้องอยู่บนระนาบเดียวกัน

$\theta_1 =$ มุมตกกระทบ

$\theta_2 =$ มุมสะท้อน

- หากปลายเชือกถูกผูกไว้ (**ตรึงแน่น**) คลื่นที่สะท้อนจะมี**เฟสตรงข้าม** (เฟสเปลี่ยน 180°)
- หากปลายเชือกถูกค้ำไว้ (**จุดสะท้อนอิสระ**) คลื่นที่สะท้อนจะมี**เฟสเดียวกันกับคลื่นเดิม** (เฟสตรงกัน)

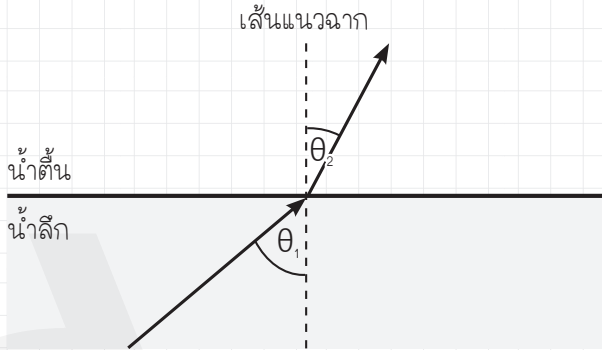
การหักเห เกิดจากการเคลื่อนที่ของคลื่นจากตัวกลางหนึ่งไปยังอีกตัวกลางหนึ่งที่มีความหนาแน่นแตกต่างกัน โดยที่**ความเร็วจะไม่เปลี่ยนแปลง**

Cues :

มุมวิกฤต?

การแทรกสอด

Notes :

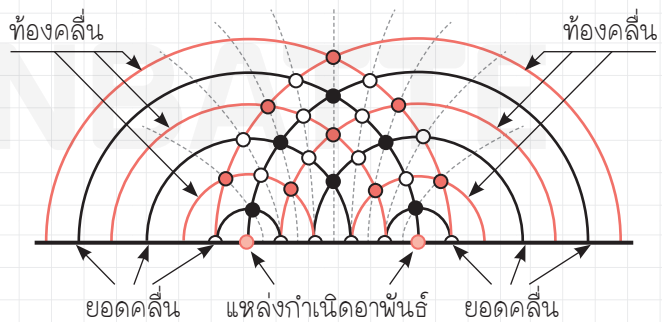

$$\text{สูตร } n_{1 \rightarrow 2} = \frac{\sin \theta_1}{\sin \theta_2} = \frac{v_1}{v_2} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2} = \sqrt{\frac{h_1}{h_2}} = \frac{n_2}{n_1}$$

มุมวิกฤต (θ_c) คือ มุมตกกระทบที่ทำให้มุมหักเหเท่ากับ 90°
หากมุมตกกระทบมีค่ามากกว่ามุมวิกฤตจะเกิดการ **สะท้อนกลับหมด**
(เกิดจากดัชนีหักเหมากไปดัชนีหักเหน้อย)

การแทรกสอด

- ปฏิบัพที่ยอดคลื่น
- ปฏิบัพที่ท้องคลื่น
- บัพ

$$\text{สูตร } |s_1P - s_2P| = d \sin \theta = \frac{dx}{L} = n\lambda$$

สำหรับปฏิบัพ A_n

Cues :

คลื่นแทรกสอดเกิดจากแหล่งกำเนิดอาพันธ์ใช้สูตร?

การเลี้ยวเบน

Notes :

$$\text{สูตร } |s_1P - s_2P| = d \sin \theta = \frac{dx}{L} = \left(n - \frac{1}{2}\right)\lambda$$

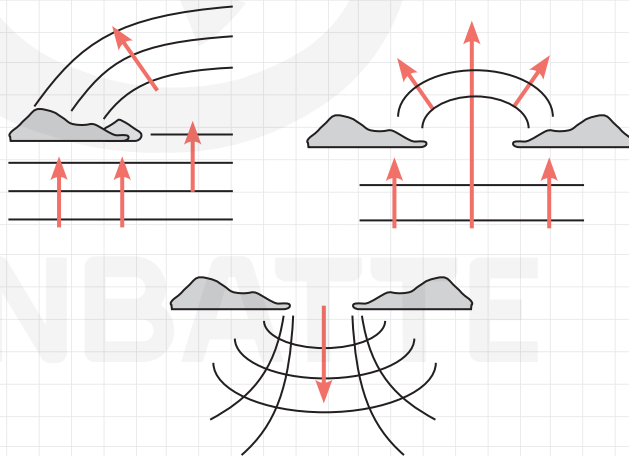
สำหรับบัพ N_n

ถ้าแหล่งกำเนิดมีเฟสตรงข้าม ให้ใช้สูตรสำหรับบัพที่พัวกับบัพสลับกัน

หากคลื่นที่แทรกสอดเกิดจากแหล่งกำเนิดอาพันธ์ (แหล่งกำเนิดที่เหมือนกัน) เราสามารถใช้สูตรเดียวกันกับการแทรกสอดของสลิตคู่ได้ เพราะลักษณะการแทรกสอดจะเหมือนกัน

การเลี้ยวเบน

เมื่อคลื่นผ่านช่องของสิ่งกีดขวาง จะเลี้ยวอ้อมตามหลักของฮอยเกนส์ที่กล่าวว่า ทุกๆ จุดบนหน้าคลื่นสามารถเป็นแหล่งกำเนิดของคลื่นใหม่ ซึ่งเคลื่อนที่ออกไปทุกทิศทางด้วยความเร็วเท่าเดิม

Summary :

คลื่นและชนิดของคลื่น

ส่วนประกอบของคลื่น

สมบัติของคลื่น

- ↳ การสะท้อน
- ↳ การหักเห
- ↳ การแทรกสอด
- ↳ การเลี้ยวเบน